

Ons nummer: C14.000626

Casnr: 14.00628

Gemeente Súdwest-Fryslân
Vergadering van het college van burgemeester en wethouders

Bespreekpunt vergadering college	19 augustus 2014
Ter circulatie	nee
Behandeld door	Hannah van der Feen
Behandelend team	Beleid en Kwaliteit Sociale Zaken
Teammanager	Douwe Zijlstra
Directeur	Henri Meijering
Onderwerp	Herindicatietraject Hulp bij het huishouden
Conceptbesluit	<p>Het college besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Alle cliënten waarvan de HH 1 en HH 2 - indicatie afloopt voor of op 31 december 2014, voor 1 januari 2015 te herindiceren b. Indicatieprotocol huishoudelijke hulp aanpassen en de algemene wasvoorzieningen organiseren c. Na afloop van het herindicatietraject een evaluatie uitvoeren d. Extra kosten voor het herindicatietraject van maximaal € 41.208,00 te dekken uit het budget Wmo algemeen (605000/30000) e. Cliënten middels een brief voor 20 augustus 2014 informeren f. In december 2014 volgt een advies over de wijze waarop cliënten met een op 1 januari 2015 geldige indicatie voor HH kunnen worden geherindiceerd. Dit in combinatie met de herindicaties Jeugd en AWBZ
Inhoud	Dit advies beschrijft een voorstel voor een herindicatietraject Hulp bij het huishouden 2014. Voorgesteld wordt om het herindicatietraject uit te voeren middels aanpassing van het huidige indicatieprotocol (versoberen)

Overleg met:		Na besluit college	
Team	WMO	Openbaar	openbaar
Team	Financiën	Persbericht	ja
Team	Communicatie	Commissie	geen
Team	Projectgroep Wmo/AWBZ	Raad	
Team	Kernteam	Actieve info	ja
Team			
Portefeuillehouder	drs. S. Tolsma		
Ondernemingsraad	nee		
Advies besproken in BO	ja		
Advies besproken in DT	ja		
Externen	Gemeente Littenseradiel en Wmo-platform		

Spoed	nee			
		Akkoord	Bespreken	Besluit college:

			19 augustus 2014
Burgemeester drs. H.H. Apotheke			<p>Het college besluit:</p> <p>a.alle cliënten waarde HH 1 en HH 2 -indicatie afloopt voor of op 31 december 2014 voor 1 januari 2015 te herindiceren;</p> <p>b.na afloop van het herindicatietraject een evaluatie uit te voeren;</p> <p>c.extra kosten voor het herindicatietraject van maximaal € 41.208,00 te dekken uit het budget Wmo algemeen (605000/30000);</p> <p>d.cliënten middels een brief voor 20 augustus 2014 te informeren;</p> <p>e.in december 2014 volgt een advies over de wijze waarop cliënten met een op 1 januari 2015 geldige indicatie voor HH kunnen worden geherindiceerd.</p> <p>Dit in combinatie met de herindicaties Jeugd en AWBZ;</p> <p>f.de raad hierover te informeren middels actieve informatie.</p>
Wethouder drs. M. Offinga			
Wethouder drs. S. Tolsma			
Wethouder D. Stoker			
Wethouder mevr. G. Akkerman			
Wethouder mevr. M.E.T. Bakker			
Gemeentesecretaris drs. J. Krul			

Inleiding:

Vanaf 2015 hebben de gemeenten te maken met een nieuwe Wmo 2015. De huidige Wmo wordt uitgebreid met een aantal taken zoals de individuele begeleiding en de dagbesteding. Naast een uitbreiding van de taken worden de taken in de nieuwe Wmo 2015 ook anders beschreven. Er wordt bijvoorbeeld niet meer gesproken over de hulp bij het huishouden (HH), maar over de ondersteuning. Deze ondersteuning kan bestaan uit verschillende onderdelen, bijvoorbeeld het schoonmaken van een woning. Tevens geeft de nieuwe Wmo meer ruimte voor het inzetten van algemene voorzieningen in plaats van de individuele voorzieningen (maatwerk voorzieningen).

Naast een verandering in de wet wordt er ook bezuinigd in het sociaal domein. Door de bezuinigingsopgave en de veranderingen in de Wmo kunnen gemeenten andere keuzes gaan maken met betrekking tot de Wmo-voorzieningen waar onder de HH. Dit is ook gewenst, omdat we op basis van de verzilveringsstrategie bezuinigingen moeten gaan realiseren op onder andere de lichte ondersteuning. De HH is één van de onderdelen van de lichte ondersteuning.

Dit advies beschrijft een voorstel voor een herindicatietraject Hulp bij het Huishouden, beperkt tot de cliënten van wie de indicatie HH voor of op 31 december 2014 afloopt. Bij dit advies is een werkgroep met vertegenwoordigers van het Wmo-platform betrokken. Deze werkgroep heeft aanbevelingen gedaan (bijlage 3) en deze zijn verwerkt in het advies (bijlage 4). In een eerdere fase zijn meerdere scenario's verkend (schrappen HH1 tot 3 uur per week, aanpassing indicatieprotocol HH, herindicaties doorschuiven naar 2015). Het versoberen van het indicatieprotocol heeft intern (bij bespreking in BO en kernteam) instemming opgeleverd voor wat betreft de groep cliënten waarvan de indicatie HH 1 en HH 2 in de loop van 2014 afloopt. De werkgroep van de Wmo-adviesraad heeft hiermee ingestemd.

In de loop van december 2014 volgt een advies over de wijze waarop cliënten met een op 1 januari 2015 geldige indicatie voor HH kunnen worden geherindiceerd. Dit herindicatietraject willen we combineren met de herindicaties Jeugd en AWBZ. In dit vervolgadvisie nemen we de ontwikkelingen inzake de huishoudtoeslag van Van Rijn mee en de mogelijkheden om te komen van productfinanciering naar resultaatfinanciering.

Doel:

Het doel van dit college-advies is om het herindicatietraject voor de Hulp bij het Huishouden 2014 vast te stellen.

Argumenten:

Argumenten:

Scenario's

De afgelopen periode zijn in verschillende gremia drie verschillende scenario's besproken om te kunnen komen tot een efficiëntere inzet van middelen. Bij alle scenario's worden de uitgangspunten, zoals geformuleerd in de Koersnota, gehanteerd. Dit betekent dat de inwoner in beginsel zelf verantwoordelijk is voor de organisatie, uitvoering en bekostiging van de eigen huishouding en de algemeen dagelijkse levensverrichtingen. Als dat niet lukt en het eigen sociaal netwerk onvoldoende kan betekenen, komen algemene- en collectieve voorzieningen in beeld. Pas als deze voorzieningen niet voldoende compensatie bieden voor de beperkingen, kan een maatwerkvoorziening verstrekt worden.

Scenario 1: Schrappen HH1 tot 3 uur per week

Het schrappen van de HH1 voor inwoners die minder dan drie uur per week HH (zouden) ontvangen. Zij worden verwezen naar marktpartijen die niet-geïndiceerde c.q. particuliere HH leveren. Dit kan dan worden getypeerd als een algemene voorziening. Om te voorkomen dat mensen met een laag inkomen deze voorziening niet zelf kunnen betalen, kan gedacht worden aan gedeeltelijke subsidiering vanuit de Wmo of de bijzondere bijstand. Hiervoor zal specifiek beleid worden geschreven, in relatie tot de nog te ontwikkelen alternatieven voor de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg). Hierbij is het van belang dat er maatwerk mogelijk blijft en op basis daarvan toch een maatwerkvoorziening kan worden verstrekt. Anderzijds moet worden voorkomen dat de uitvoeringskosten voor aanvragen van individuele bijzondere bijstand sterk gaan oplopen. Diverse Friese gemeenten hebben hun focus gericht op dit scenario.

Dit scenario levert voor Súdwest-Fryslân en Littenseradiel in totaal indicatief € 1.000.000,- per jaar op. Op dit moment hebben 532 cliënten in de gemeenten SWF en Littenseradiel minder dan 3 uur HH1 per week. Gesteld dat voor 75 % van deze cliënten geen maatwerkvoorziening nodig is, omdat ze oplossingen vinden in hun eigen sociaal netwerk, zou dit de genoemde besparing kunnen opleveren op jaarbasis. Dit bedrag wordt vervolgens verminderd met eventuele financiële compensatie voor degenen die HH niet zelf kunnen betalen. Op dit moment betaalt ongeveer 80 % van de doelgroep die nu tot 3 uur HH ontvangt vanwege de hoogte van hun inkomen de laagste (inkomensafhankelijke) eigen bijdrage.

Het voordeel van dit scenario is dat de meest kwetsbare cliënten die meestal een beroep doen op de HH2 worden ontzien. Het nadeel is dat er juridische en daarmee ook financiële risico's zijn verbonden aan het omzetten van (nu nog) individuele voorzieningen naar een algemene voorziening. Een rechter kan deze algemene voorziening bijvoorbeeld toch kenmerken als een individuele voorziening, zoals eerder gebeurd is bij de gemeente Emmen. Een tweede nadeel is dat met dit scenario maar een beperkte bezuiniging wordt gerealiseerd.

Scenario 2: Aanpassing Indicatieprotocol hulp bij het huishouden

De gemeenten SWF en Littenseradiel hebben in de huidige Wmo-verordening vastgelegd dat het indicatieprotocol van het CIZ wordt gehanteerd. Gemeenten hebben de ruimte om hiervan af te wijken.

Bij dit scenario wordt het CIZ-protocol voor de lichte ondersteuning (HH1 en HH2) versoerd. Bij het nieuwe concept protocol (zie bijlage 2) is er voor gekozen om enkele activiteiten: boodschappen doen, maaltijdbereiding en wasverzorging geheel te schrappen.

Op dit moment worden in de praktijk boodschappen doen en maaltijdbereiding nog hoogstzelden meegenomen in de indicatie. Voor beide onderdelen geldt dat dit in de regel op informele wijze is op te lossen dan wel dat er algemene voorzieningen (boodschappenbezorgdienst, maaltijdservice) beschikbaar zijn. Hier wordt reeds in voorzien.

De wasverzorging staat nu wel beschreven in het huidige protocol, maar in de praktijk betekent dit dat op basis van de bestaande indicatie slechts een deel van de wasverzorging kan worden uitgevoerd. Voor de aanpassing van het protocol op dit onderdeel is een voorwaarde dat er voldoende algemene wasvoorzieningen moeten zijn per 1 januari 2015. Hierbij willen we waar mogelijk aansluiten bij bestaande wasserettes en wasvoorzieningen in verzorgingshuizen. De huidige wasvoorzieningen en de daarbij behorende kosten moeten nog wel in kaart worden gebracht. Indien nodig kunnen inwoners compensatie krijgen voor de deze kosten middels subsidie of bijzondere bijstand (compensatie ex-Wtcg). Het budget dat hier voor nodig is, is nog niet bekend en gaat af van de te behalen besparingen. Verder is er bij dit nieuwe concept-protocol voor gekozen om de norm voor het aantal uur HH (per activiteit) naar beneden bij te stellen. Bij indicering op basis van dit nieuwe concept-protocol wordt tevens besproken of, en in hoeverre, informele zorg kan worden ingezet. Bijvoorbeeld voor sociale contacten, boodschappen doen en ondersteuning bij het bereiden van maaltijden. Ervaringen van andere gemeenten met herindicatie van HH leiden gemiddeld tot een half uur tot een uur besparing per cliënt per week. Tot nog toe hebben deze herindicaties plaatsgevonden op basis van strengere hantering van de bestaande indicatie-protocollen en nog niet op basis van versoering van het huidige protocol.

We gaan ervan uit dat met dit scenario gemiddeld één uur per week per cliënt kan worden bespaard, gefaseerd vanaf 1 januari 2015. Dat levert op jaarbasis een bedrag op van circa € 2.900.000,-- (voor 2548 cliënten). Dit bedrag is gebaseerd op de tarieven die in 2014 worden betaald voor HH1 en HH 2. Het voordeel van dit scenario is dat alle inwoners gelijk worden getroffen door de bezuinigingen en dit scenario past ook bij het voorstel om het aanbod te versoeren zoals beschreven in de nota inkoop, sturing en financiering. Een ander voordeel van dit scenario is dat het aangepaste protocol een goede aanleiding vormt voor het voeren van de gesprekken. Het nadeel van dit scenario is dat de algemene voorzieningen op korte termijn, voor 1 januari 2015, verder ontwikkeld moeten worden. Dat geldt bijvoorbeeld voor een algemeen en financieel toegankelijke wasvoorziening.

Scenario 3: Volgend jaar herindiceren en dan zowel HH uitvoeren als de nieuwe taken van de Wmo

Bij dit scenario worden de inwoners met een HH indicatie en indicatie voor begeleiding in één keer geherindiceerd in 2015. Het grote voordeel van deze aanpak is dat er één gesprek kan worden gevoerd met de inwoner over de verschillende indicaties. Hiermee worden dubbele huisbezoeken voorkomen. Dit

zouden de medewerkers van de gebiedsteams kunnen uitvoeren. Het nadeel van dit scenario is dat het financiële voordeel later wordt behaald en dat de onzekerheid over het wel of niet of minder behouden van HH voor cliënten langer duurt.

Een belangrijke consequentie hiervan is dat bezuinigd zal moeten worden op meer kwetsbare gebruikers van Wmo- en jeugdvoorzieningen.

Voorstel herindicatietraject Hulp bij het Huishouden op grond van het aangepaste indicatieprotocol
Hiervoor zijn een aantal scenario's hierboven geschetst. In scenario 2 is reeds ingegaan op het aangepaste indicatieprotocol. Het voorstel is om het herindicatietraject uit te voeren op grond van dit protocol.

Wie gaan we indiceren?

Het voorstel is om de herindicaties vooralsnog te beperken tot de cliënten waarvan de HH1- en/of HH2-indicatie afloopt op 31 december 2014. Dit betreft 827 cliënten. Daarnaast worden de cliënten geherindiceerd van wie de indicatie voor huishoudelijke hulp afloopt in de periode 1 september tot en met 30 december 2014. Dit betreft 173 cliënten. Het is noodzakelijk om in 2014 in ieder geval deze herindicaties af te ronden voor 1 januari 2015.

In de loop van december 2014 volgt advisering over de groep cliënten met HH1 of HH 2, waarvan de indicatie doorloopt in 2015. Dit betreft ongeveer 1500 cliënten.

Een doorloop naar 2015 heeft voor cliënten geen negatieve gevolgen. In dat geval zal een overgangsregeling worden gehanteerd tot 1 juli 2015. Wel zal de besparing enige vertraging oplopen.

Hoe gaan we indiceren?

Het voorstel is om de herindicaties uit te voeren met huisbezoeken. Het gaat hierbij om een keukentafelgesprek waarbij de focus ligt op de herindicatie huishoudelijke hulp. Eventuele andere zaken die aan bod komen en aandacht vragen, worden overgedragen aan het (gebieds)team. De nieuwe beschikkingen worden pas verstuurd na besluitvorming van de raad over de nieuwe Wmo-verordening.

Overgangsregeling

Voor cliënten van wie de indicatie HH in de loop van 2014 afloopt, hoeft geen overgangstermijn te worden gehanteerd. Vanaf 1 januari 2015 vallen zij onder het nieuwe regime.

Voor de overige cliënten staat in de nieuwe Wmo geen overgangsrecht beschreven dus gelden de wettelijke eisen voor een redelijke overgangstermijn. De VNG adviseert een overgangstermijn van 6 maanden, waarbij ze er vanuit gaat dat deze kan starten op het moment dat de cliënt is geïnformeerd over de mogelijke veranderingen. Juridisch gezien is dit geen overgangsregeling maar een gewenningsregeling. We adviseren een overgangsregeling van zes maanden. Alle cliënten krijgen, na besluitvorming van de colleges, een brief met informatie over het herindicatietraject. De overgangstermijn kan dan starten op 15 augustus 2014 en eindigen op 1 juli 2015.

Alternatieven:

Scenario's 1 en 3. Op het voorgestelde scenario 2 is onder het kopje "argumenten" reeds ingegaan.

Risico's:

De beoogde besparingen worden niet of later behaald. Onder het kopje "argumenten" wordt verder ingegaan op de risico's.

Wettelijke basis:

Na besluitvorming door het college zal deze nieuwe regelgeving worden verwerkt in de Wmo-verordening 2015 en Nadere regelgeving, waarmee er een juridisch kader ontstaat om de rechten van cliënten te kunnen vervangen door een nieuwe beschikking per 1 januari 2015 op basis van de dan voor de gemeente geldende regelgeving. Deze stukken worden in november/december 2014 aan college/raad voorgelegd.

Financiële aspecten/gevolgen:

Besparing uitvoering herindicaties:

Ervan uitgaande dat er gemiddeld 1 uur per week per cliënt bespaard kan worden, levert dit op

jaarbasis een bedrag van € 2.900.000,00 op (voor 2548 cliënten). Voor de 1.000 cliënten waarvan wordt voorgesteld om in de loop van 2014 te herindicieren, betreft dit vanaf 1 januari 2015 een besparing op jaarbasis van € 1.138.147,-. Dit bedrag is gebaseerd op de tarieven die in 2014 worden betaald voor HH1 en HH2. Vanaf 2015 worden nieuwe contracten afgesloten en dit kan ertoe leiden dat er andere tarieven worden afgesproken. Dit kan ook een minder grote besparing opleveren.

Uitvoeringskosten:

Uitgaande van een tijdsinvestering van gemiddeld 3 uur per cliënt, komen de uitvoeringskosten voor deze groep uit op € 96.955,-. (Uitgezonderd 173 cliënten waarvan de indicatie hulp bij het huishouden in de periode 1 september tot en met 30 december afloopt en die moeten worden geherindiceerd. Dit valt onder de reguliere taken van het Wmo-team.)

Dit betreft in totaal 2481 uren, waarvan 1450 uur kan worden uitgevoerd binnen de bestaande formatie van het team Wmo.

Inhuren van de resterende 1030 uren op basis van een gemiddeld uurtarief van € 40,- (exclusief reiskosten en evt. btw). Dit betreft maximaal € 41.208,00.

De extra kosten voor het herindicatietraject kunnen worden gedekt uit het budget Wmo-algemeen (605000/330000).

Wmo-platform:

Na een eerste toelichting op 17 juni in het Algemeen Bestuur van het Wmo-platform is vanuit dit gremium een ad hoc werkgroep gevormd. Deze werkgroep is betrokken geweest bij de voorbereiding van dit advies. De werkgroep heeft aanbevelingen gedaan aan het college (zie bijlage 3).

In bijlage 4 is per aanbeveling aangegeven wat hiermee gedaan zal worden.

Communicatie:

<u>Wie:</u> Cliënten Wmo, thuiszorgaanbieders	<u>Wat:</u> Dat het college de aanpak herindicaties heeft vastgesteld en dat er met de uitvoering gestart gaat worden	<u>Waarom:</u> Informereren cliënten	<u>Welke:</u> persbericht, brieven cliënten en website	<u>Wanneer:</u> Zo spoedig mogelijk na collegebesluit
---	--	--	---	---

Bijlage(n):

Bijlage 1. Huidige situatie Hulp bij het huishouden

Bijlage 2. Concept nieuw protocol huishoudelijke hulp

Bijlage 3. Aanbevelingen werkgroep Wmo-platform

Bijlage 4. Reactie op aanbevelingen Wmo-platform

Bijlage 5. Brief aan HH-clienten waarvan de indicatie tussen 1 september en 1 januari 2015 afloopt.

Bijlage 6. Brief aan overige HH-clienten

Ter inzage:

nvt

Vervolgproces:

Zijn er aanvullende besluiten nodig van het college? Ja

Er is geen raadsbesluit nodig.